

Aanbeveling CM/Rec (2019) 1 van het Comité van Ministers aan de Lidstaten over het voorkomen en bestrijden van seksisme

Samenvatting

Inleiding

In 2019 beslisten de ministers van de Raad van Europa (Council of Europe) dat regeringen de plicht hebben om actie te ondernemen tegen seksisme¹. Daarom namen ze een ministerieel besluit om seksisme te voorkomen en te bestrijden (CM (Rec) 2019) aan.

Dankzij deze aanbeveling is er een internationaal overeengekomen definitie van seksisme en seksistisch gedrag.

Om seksisme te voorkomen en te bestrijden moeten de Lidstaten van de Raad van Europa hun wetgeving aanpassen, een beleid uitwerken om slachtoffers te ondersteunen en daders te straffen, het publiek informeren en sensibiliseren. De Lidstaten moeten regelmatig rapporteren aan de Raad.

Dankzij dit niet-vrijblijvend besluit kunnen we nu beleid tegen seksisme afdwingen.

¹ Aangenomen door het Comité van Ministers op 27 maart 2019. Dit is niet vrijblijvend. Aan een ministeriële aanbeveling moet opvolging gegeven worden, vergelijk het met besluiten van een EU-ministerraad. Deze geven politieke beleidslijnen aan. Toen deze aanbeveling werd aangenomen overeenkomstig artikel 10.2c van het reglement voor de vergaderingen van de afgevaardigden van de ministers, behield de vertegenwoordiger van de Russische Federatie zich het recht van zijn regering voor om al dan niet gevolg te geven aan de aanbeveling, in het bijzonder aan lid 3 van de preambule, waarbij het gebruik van de term 'gender' werd verworpen, aangezien de Russische wetgeving dit begrip niet bevat en er op internationaal niveau geen algemeen aanvaarde definitie van de term bestaat. Voorts is de Russische Federatie van mening dat interseksuelen en transseksuelen niet onder het toepassingsgebied van de aanbeveling vallen.

In **deel I** van de tekst herinnert de Ministerraad eraan dat voorkomen en bestrijden van seksisme niet vrijblijvend is, maar een verplichting die volgt uit politieke engagementen en het internationaal recht. De Raad wijst in dit verband naar:

Internationale verdragen

- het Verdrag tot uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW, 1979) en naar de algemene aanbevelingen van het CEDAW-comité (AA 28 over de verplichtingen van staten die partij zijn bij het verdrag);
- het Verdrag van Istanbul over het voorkomen en bestrijden van geweld op vrouwen en van huiselijk geweld (2011);
- het Europees Verdrag van de rechten van de mens;
- het Verdrag van de rechten van het kind (1989)

Aanbevelingen van het Ministerieel Comité van de Raad van Europa

- [CM/Rec \(2007\) 13](#) over gendermainstreaming in het onderwijs;
- [CM/Rec \(2007\) 17](#) over standaarden en mechanismen van gendergelijkheid;
- [CM/Rec \(2013\) 1](#) over gendergelijkheid en media;
- [CM/Rec \(2017\) 9](#) over gendergelijkheid in de audiovisuele sector

Politieke engagementen: internationaal en van de Raad van Europa

- internationale beleidsengagementen voor vrouwenrechten zoals het Peking-Actieplatform van de Vierde Wereldvrouwenconferentie en Agenda 2030 en de SDG's;
- Algemene Beleidsaanbeveling nr. 15 van de Europese Commissie tegen racisme en intolerantie (ECRI) (2015), over de strijd tegen haatspraak, waaronder seksistische haatspraak;
- enkele resoluties van het parlement van de Raad van Europa: Resolutie 2119 over de strijd tegen de seksualisering van kinderen (2016); Resolutie 2144 over het stoppen van cyberdiscriminatie en online haat (2017) en Resolutie 2177 over het bestrijden van seksueel geweld en intimidatie van vrouwen in de openbare ruimte (2017);
- de Strategie voor gendergelijkheid 2018-2023 van de Raad van Europa

De ministers herinneren eraan dat:

- vooral vrouwen en meisjes getroffen worden door seksisme (hoewel ook mannen en jongens er soms slachtoffer van zijn),
- seksisme versterkt wordt door genderstereotypen,
- seksisme nooit onschuldig is: seksisme is deel van een keten, een continuüm van actie-reactie dat intimidatie, angst, discriminatie, uitsluiting, onveiligheid en geweld teweegbrengt en de kansen en vrijheid beperkt,
- seksisme zich manifesteert op individueel, institutioneel en structureel niveau
- gendergelijkheid van cruciaal belang is voor de bescherming van de mensenrechten, de werking van de democratie en goed bestuur, de eerbiediging van de rechtsstaat en de bevordering van het welzijn voor iedereen

Ze bevelen de regeringen van de Lidstaten aan om:

1. **maatregelen** te nemen ter voorkoming en bestrijding van seksisme en zijn verschijningsvormen in de publieke en privésfeer,
2. **toezicht** te houden op de vooruitgang van de implementatie van deze aanbeveling en om hierover te **rapporeren** aan de bevoegde stuurgroep(en),
3. te zorgen voor de **vertaling en verspreiding** van de aanbeveling (m.i.v. de bijlage) naar de relevante autoriteiten en belanghebbenden

Deel II van de tekst – de *Bijlage bij aanbeveling CM/Rec (2019)* – start met het *definiëren van seksisme*, geeft iets meer duiding bij *wat seksisme is* en geeft vervolgens enkele *algemene en specifieke beleidsdomeingebonden richtlijnen* voor de preventie en bestrijding van seksisme en voor het aanpakken van seksistisch gedrag en/of van seksistische praktijken.

Definitie

Gedrag** dat uitgaat van de idee dat een persoon of een groep personen op grond van geslacht minderwaardig is, met als bedoeling en/of gevolg dat ofwel:

- de inherente waardigheid en/of rechten van een persoon/groep personen geschonden worden;
- fysieke, seksuele, psychologische of socio-economische schade of pijn berokkend wordt aan een persoon/groep personen;
- een intimiderende, vijandige, neerbuigende, vernederende of beledigende omgeving gecreëerd wordt;
- de autonomie en de mensenrechten van een persoon/groep personen belemmerd worden;
- genderstereotypen behouden of versterkt worden²

(** *Alle handelingen, gebaren, visuele voorstellingen, gesproken of geschreven woorden, praktijken of gedrag gebaseerd op de idee dat een persoon of een groep personen op grond van geslacht minderwaardig is*)

²“Genderstereotypen zijn vooropgezette sociale en culturele patronen of ideeën waarbij vrouwen en mannen kenmerken en rollen toegewezen krijgen die door hun geslacht worden bepaald en beperkt. Genderstereotypen vormen een ernstige belemmering voor het bereiken van echte gendergelijkheid en leiden tot discriminatie op grond van geslacht. Dergelijke stereotypen kunnen de ontwikkeling van de natuurlijke talenten en capaciteiten van meisjes en jongens, vrouwen en mannen, hun onderwijs- en beroepsvoorkeuren en -ervaringen en hun kansen in het leven in het algemeen beperken.” (Raad van Europa Strategie voor Gendergelijkheid 2018-2023, Strategische doelstelling 1)

I. Algemene instrumenten en maatregelen

Lidstaten moeten bestaande instrumenten (verdragen, resoluties, politieke engagementen) gebruiken en ze op doeltreffende manier toepassen en/of (waar gepast) nieuwe instrumenten beschikbaar stellen om seksisme te *voorkomen*, om personen te *beschermen* tegen seksistisch gedrag, om overtreders te *vervolgen/te bestraffen* en om slachtoffers *schadeloos te stellen*.

Het kan gaan om wetgevende, uitvoerende, administratieve, budgettaire en regelgevende instrumenten, naast plannen, beleid en programma's. Hierbij moet rekening gehouden worden met intersectionele/elkaar kruisende factoren en met verzwarende omstandigheden.

Meer concreet worden de regeringen verzocht om:

I.A inzake wetgeving en beleid

- wetgeving aan te nemen die seksisme veroordeelt en seksistische haatspraak definieert en criminaliseert,
- een alomvattende openbare infrastructuur voor de empowerment van vrouwen en gendergelijkheid uit te bouwen,
- een beleidskader voor het bannen van seksisme en stereotypen die discrimineren op basis van gender te ontwikkelen, met gerichte doelstellingen, benchmarks, tijdschema's, voortgangs- en resultaatsindicatoren en een monitoring- en evaluatiemechanisme voor impactbeoordeling,
- het maatschappelijk middenveld dat seksisme bestrijdt te ondersteunen, waaronder steun voor participatie en voor doeltreffende samenwerkingen met vrouwenorganisaties,
- (betrokken) overheidsinstanties en -diensten aan te moedigen om gedragscodes/richtsnoeren m.b.t. seksisme aan te nemen,
- een officiële verantwoordelijke instelling voor toezicht en evaluatie van het beleid en voor het bannen van seksisme in het openbare en privéleven, aan te duiden,
- passende rechtsmiddelen te voorzien voor slachtoffers van seksistisch gedrag,
- opleiding te voorzien voor mensen die werken met slachtoffers en daders van gendergerelateerde en seksuele misdrijven,
- te overwegen om niet-strafrechtelijke sancties op te leggen aan overheidsinstanties of andere organisaties die het nalaten seksisme en seksistisch gedrag, en seksistische haatspraak in het bijzonder, aan de kaak te stellen

I.B inzake sensibilisering

- op regelmatige basis onderzoek over seksisme (preventie, prevalentie, gevolgen...) te voeren, te ondersteunen en bekend te maken, met systematische en naar geslacht en leeftijd uitgesplitste gegevens over seksisme en seksuele intimidatie op het werk, over seksistische haatspraak, over slachtoffers/daders, overdrachtsmiddelen, media en reacties van het publiek...
- regelmatig en via diverse instrumenten (handboeken, richtlijnen, videoclips, reguliere media, invoering van een nationale dag tegen seksisme...) sensibiliseringscampagnes te voeren, o.m. over het verband tussen seksisme en geweld op vrouwen en meisjes,

- systematische en op maat opleidingen en trainingen over het voorkomen en bestrijden van seksisme te voorzien voor opleiders op alle gebieden (onderwijs, HR-personeel (publieke en private sector), beroepsopleidingsinstellingen...),
- te verzekeren dat leerboeken, opleidingsmateriaal en lesmethoden gecontroleerd worden op seksistische taal, illustraties en genderstereotypen, en ze zodanig aanpassen dat ze gendergelijkheid actief bevorderen,
- een gendergelijkheidsperspectief te bevorderen en kritisch denken te helpen ontwikkelen om zo seksisme in de inhoud, taal en illustraties van speelgoed, strips, boeken, televisie, video- en andere spelletjes, online inhoud en films, met inbegrip van pornografie, tegen te gaan,
- samenwerking tussen professionals (bijvoorbeeld journalisten, opleiders en wetshandhavers) en middenveldorganisaties inzake seksisme (voorkomen, bestrijden) aan te moedigen,
- structuren op te zetten die voor iedereen, en in het bijzonder voor jongeren, toegankelijk zijn om hen deskundig advies te geven over de preventie, bestrijding en reactie op seksisme

II. Specifieke instrumenten en maatregelen

Sommige 'domeinen' zijn bijzonder gevoelig voor seksisme en/of specifieke vormen van seksistisch gedrag. Het is daarom van cruciaal belang om naast de algemene maatregelen en instrumenten (zie boven), gerichte of specifieke maatregelen te nemen.

De aanbeveling gaat specifiek in voor volgende deelgebieden:

- taal en communicatie
- internet, sociale media en online haatspraak
- media, reclame en andere communicatieproducten en -diensten
- werkplaats
- publieke sector
- justitie
- onderwijsinstellingen
- cultuur en sport
- privésfeer

Elk deelgebied wordt *beknopt ingeleid*, schetst vormen van seksisme in dit domein, vermeldt een algemene beleidsdoelstelling, een model of good practice en/of verwijst naar bestaande aanbeveling(en) van het Ministerieel Comité van de Raad van Europa. Daarna worden *specifieke aanbevelingen* voor mogelijk te nemen maatregelen in dit domein opgesomd. We belichten ze hieronder.

II.A Taal en communicatie

- verwijst naar de aanbevelingen: Aanbeveling Nr. R (90) 4 over de uitbanning van seksistisch taalgebruik en Aanbeveling CM/Rec (2007) 17 over bevorderen van niet-seksistisch taalgebruik,
- alle wetten, voorschriften, beleidslijnen, enz. moeten gecontroleerd worden op seksistische taal en genderspecifieke veronderstellingen en stereotypen, en vervangen worden door gendergevoelige terminologie,
- goede praktijken omvatten het opstellen van praktische gidsen voor taal en communicatie die niet-seksistisch zijn en geen genderstereotypen bevatten voor gebruik in overheidsdocumenten

II.B Internet, sociale media en online seksistische haatspraak

De Lidstaten worden verzocht te overwegen om:

- wetgeving aan te nemen die seksistische haatspraak definieert en strafbaar stelt. Deze moet van toepassing zijn op alle media, en meldingsprocedures en passende sancties voorzien (inzake

strafrechtelijke sancties moeten voor seksistische haatspraak dezelfde regels gelden als voor racistische haatspraak),

- proactievere procedures voor het opsporen en rapporteren van seksistische haatspraak in te stellen, t.a.v. alle media, met inbegrip van het internet en de nieuwe media,
- programma's mediageletterdheid (met inbegrip van software) voor kinderen, jongeren, ouders en opleiders te voorzien met het oog op een veilig en kritisch gebruik van digitale media en gepast digitaal gedrag,
- informatie te verschaffen en campagnes op te zetten over seksistisch misbruik van sociale media, seksistische bedreigingen in de internetomgeving en over de gevaren, kansen, rechten en verantwoordelijkheden in verband met het gebruik van nieuwe media,
- online bronnen op te zetten met deskundig advies over hoe om te gaan met online seksisme,
- regelmatig onderzoek te voeren en naar geslacht en leeftijd uitgesplitste gegevens te verzamelen over cyberseksisme en cybergeweld,
- aandacht te besteden aan artificiële intelligentie (AI) en gendergelijkheid: een gendergelijkheidsperspectief te integreren in alle beleidsmaatregelen, programma's en onderzoek naar AI (om te vermijden dat technologie seksisme en genderstereotypes in stand houdt) en na te gaan op welke manier AI bestaande genderkloven kan dichten en seksisme kan elimineren. Dit omvat maatregelen om de deelname van vrouwen en meisjes op vlak van ICT te vergroten (als student, professional en besluitvormer), maatregelen om kennis en inzicht over/in de mogelijke gendervooroordelen in big data te vergroten en maatregelen om de verantwoordelijkheid (accountability) te verbeteren

II.C Media, reclame en andere communicatieproducten en -diensten

De Lidstaten worden verzocht te overwegen om :

- wetten aan te nemen die seksisme in de media en in de reclame verbieden en die de monitoring en handhaving hiervan bevorderen,
- seksisme op te nemen in de wetgeving over smaad,
- een zelfreguleringsbeleid en zelfreguleringsmechanismen voor het bannen van seksisme aan te nemen, m.i.v. seksistische haatspraak, in elke sector,
- de rol van organisaties die media en reclame monitoren te versterken voor de bestrijding van seksisme,
- een instelling op te richten die bevoegd is om klachten over seksisme in de media en in reclame te ontvangen, te analyseren en te beoordelen én om te eisen dat seksistische inhoud/advertenties worden ingetrokken of gewijzigd,
- relevante organen (gendergelijkheidscommissies, nationale mensenrechteninstellingen...) aan te moedigen om onderwijs- en opleidingsstrategieën en instrumenten voor journalisten en andere media- en communicatiedeskundigen te ontwikkelen,
- onderzoek te doen naar de prevalentie en de impact van seksistische afbeeldingen van vrouwen en meisjes in de media en in pornografisch materiaal, naar de mate waarin dit genderongelijkheid en geweld op vrouwen en meisjes verergert en naar de impact ervan op de fysieke, seksuele en psychologische gezondheid van vrouwen,
- gelijke deelname van vrouwen en mannen aan de besluitvorming en de inhoud van de media te bevorderen,
- de oprichting van databanken met profielen van vrouwelijke experten op alle gebieden aan te moedigen,

- positieve beelden van vrouwen in niet-traditionele rollen en van vrouwen met een minderheidsachtergrond te bevorderen,
- positieve maatregelen/stimulansen zoals een puntensysteem dat extra middelen toewijst aan mediakanalen voor de productie van genderbewuste inhoud te bevorderen,
- goede praktijken te ondersteunen en te bevorderen door middel van dialoog en de ontwikkeling van netwerken en partnerschappen,
- steun te bieden aan projecten die de meervoudige en intersectionele discriminatie van vrouwen in kwetsbare situaties aanpakken

Verwijst naar de bevindingen en aanbevelingen van de conferentie Media en het imago van vrouwen van de Raad van Europa (Amsterdam, 4-5 juli 2013). Zie verslag op <https://rm.coe.int/1680590fb8>

II.D Werkvloer

De Lidstaten worden verzocht te overwegen om:

- een verbod op seksisme en seksistische handelingen op het werk op te nemen in de arbeidswetgeving en goede praktijken in dit verband (zoals risicoanalyse, risicobeperkende en beheersmaatregelen, klachtenmechanismen, rechtsmiddelen voor slachtoffers en tuchtmaatregelen via civiele of administratiefrechtelijke procedures, herstelmaatregelen voor slachtoffers,...) te bevorderen,
- passende gedragscodes, klachtenmechanismen en disciplinaire maatregelen i.v.m. seksisme en seksistische handelingen in (publieke en private) instellingen te ondersteunen, m.i.v. intersectionele vormen van seksisme (bijvoorbeeld t.o.v. migranten of gehandicapten),
- onafhankelijke beroepsbeoefenaars, beroepsorganisaties en vakbonden aan te moedigen om de strijd tegen seksisme binnen hun organisaties ter harte te nemen, ook in hun interne reglementering,
- een toolkit voor het bestrijden van seksisme op grote schaal beschikbaar te stellen,
- bij de hoogste niveaus in de publieke en private sectoren aan te dringen op een concreet engagement om de institutionele cultuur die seksisme op de werkplek bevordert te verwerpen, om te informeren en te sensibiliseren over seksisme en seksistisch gedrag en om alle passende maatregelen te nemen om de werknemers tegen dergelijk gedrag te beschermen. Mogelijke maatregelen zijn bijvoorbeeld een beleidsplan voor gelijke behandeling, de opstelling van interne richtlijnen i.v.m. seksistisch gedrag, sensibiliseringsacties over seksisme, deconstructie van stereotypen, maatregelen voor meer vrouwen in besluitvormingsposities, waaronder quota/streefcijfers...

II.E Publieke sector

De Lidstaten worden verzocht te overwegen om:

- bepalingen tegen seksisme en seksistisch gedrag en taalgebruik op te nemen in interne gedragscodes en voorschriften,
- Initiatieven en onderzoeken om seksisme in de openbare ruimte aan te pakken te ondersteunen,

- bepalingen over gendergelijkheid op te nemen in het juridisch kader van goede openbare aanbestedingen/aankopen,
- opleidingen over het belang van niet-seksistisch gedrag te voorzien voor werknemers in de publieke sector (t.o.v. publiek en collega's),
- sensibiliseringscampagnes en specifieke meldingssystemen in te richten binnen de publieke sector (ook voor gebruikers van openbare diensten),
- interne disciplinaire maatregelen m.b.t. seksisme te versterken en te implementeren, m.i.v. alle besluitvormings- en politieke organen. Hier wordt verwezen naar het onderzoek over seksisme en seksistisch gedrag in parlementen beschikbaar op www.ipu.org/resources/publications/reports/2018-10/sexism-harassmentand-violence-against-women-in-parliaments-in-europe

II.F Justitie

II.G Onderwijsinstellingen

De regeringen worden verzocht te overwegen om:

- de bepalingen van de ministeriële aanbeveling [CM/Rec \(2007\) 13](#) over gendermainstreaming in het onderwijs volledig uit te voeren,
- seksisme en seksistisch gedrag te bannen in alle aspecten van het onderwijsproces, o.m. door de instelling van mechanismen en richtsnoeren voor het melden en registreren van seksisme/seksistisch gedrag en van procedures i.v.m. hoe hierop te reageren,
- preventiecampagnes en evenementen over seksisme en seksistisch gedrag te voeren/te steunen en om te zorgen voor een nultolerantiebeleid voor seksisme/seksistisch gedrag in onderwijsinstellingen, met inbegrip van genderstereotypering en pesterijen, cyberpesten, seksistische beledigingen en gendergerelateerd geweld,
- een gendergelijkheidsperspectief te integreren in alle aspecten van de opleidingen en bijscholingen voor leerkrachten, in de cursussen voor de directie en m.b.t. onderwijsmethoden, tools en leerprogramma's,
- voor alle onderwijsniveaus gepaste richtlijnen op te stellen over gendergelijkheid, non-discriminatie en voor onderwijsmethoden en om in de onderwijsprogramma's instrumenten voor promotie van de mensenrechten te integreren. De leerplannen moeten leeftijdsgebonden, wetenschappelijk correcte en onderbouwde en uitgebreide seksuele en seksualiteitsvoorlichting voor meisjes en jongens bevatten. Het programma zou ook intersectionele vormen van seksisme moeten behandelen, bijvoorbeeld met betrekking tot migranten of gehandicapten,
- een website met middelen, goede praktijken en lesmateriaal i.v.m. het voorkomen en bestrijden van seksisme te ontwikkelen of aan te moedigen,
- speciale programma's en loopbaanbegeleiding op te zetten, die studenten ondersteunen om studie- en loopbaankeuzes te maken, vrij van genderstereotypen

Verwijst naar de conclusies en aanbevelingen van de conferentie van de Raad van Europa 'Combating gender stereotypes in and through education' (Helsinki, 2014). Zie <https://rm.coe.int/1680590f0>

II.H Cultuur en sport

De regeringen worden verzocht te overwegen om:

- instrumenten voor het bestrijden van seksisme/seksistisch gedrag in de culturele sector en in de sportsector op te stellen en te bevorderen,
- uitvoering te geven aan de ministeriële aanbevelingen [CM/Rec \(2015\) 2](#) (over gendermainstreaming in de sport) en [CM/Rec \(2017\) 9](#) (over gendergelijkheid in de audiovisuele sector),
- vooraanstaande culturele en sportieve figuren aan te moedigen om seksistische vooroordelen te corrigeren of seksistische haatspraak aan de kaak te stellen,
- bij sportfederaties en -verenigingen en bij culturele instellingen op alle niveaus aan te dringen op de aanvaarding van gedragscodes om seksisme/seksistisch gedrag te voorkomen en om concrete maatregelen te nemen ter bevordering van gendergelijkheid en de niet-stereotiepe beeldvorming van vrouwen en mannen, meisjes en jongens,
- de mediaberichtgeving over culturele en sportevenementen van vrouwen te bevorderen (op gelijke voet met die van mannen), om de prestaties van vrouwen en meisjes te loven en om positieve rolmodellen zichtbaar te maken (vooral in de media)

II.I Privésfeer

De regeringen worden verzocht om te overwegen om:

- maatregelen te nemen i.v.m. de combinatie van privé- en beroepsleven (waaronder betaald zwangerschaps- en vaderschapsverlof, betaald ouderschapsverlof, universele toegang tot hoogwaardige en betaalbare kinderopvang en andere sociale diensten en flexibele werkregelingen voor zowel vrouwen als mannen, betere toegang tot diensten voor ouderenzorg en andere afhankelijke personen),
- campagnes te voeren om de gelijke verdeling van de huishoudelijke en zorgtaken tussen vrouwen en mannen te bevorderen, beleid te voeren en maatregelen te nemen voor de ondersteuning van een positieve opvoeding die gelijke kansen biedt voor kinderen (ongeacht hun sekse, status, capaciteiten of gezinssituatie) en die geweldloos en vrij van genderstereotypen is,
- maatregelen te treffen en instrumenten te ontwikkelen om ouders te leren hoe ze beter kunnen omgaan met cyberseksisme en internetpornografie,
- opleidingen over het herkennen en aanpakken van seksisme/seksistisch gedrag te promoten en te integreren in de professionele cursussen voor mensen die te maken hebben met gezins- en interpersoonlijke relaties, zoals personeel van de sociale dienst, met inbegrip van kraamzorg en kinderopvangcentra

III. Verslaggeving en evaluatie

Lidstaten moeten toezien op de voortgang van de uitvoering van de aanbeveling en regelmatig rapporteren over de genomen maatregelen en de geboekte vooruitgang aan de bevoegde stuurgroep(en) binnen de Raad van Europa. De verslaggeving moet informatie bevatten over:

- wettelijke en beleidskaders, maatregelen en goede praktijken om seksisme, seksistisch gedrag, genderstereotypen en seksistische haatspraak aan te pakken, met name in de openbare ruimte, op het internet en in de media, op de werkplek, in de openbare, gerechtelijke, onderwijs-, sport- en culturele sector en in de privésfeer, met inbegrip van instrumenten voor het melden van seksistisch gedrag, alsmede disciplinaire procedures en sancties,
- het gevoerde beleid om seksisme/seksistisch gedrag te bannen, waaronder informatie over definities, indicatoren, nationale controle- en evaluatiemechanismen,
- de werkzaamheden van coördinerende organen die aangeduid werden om de implementatie van de ministeriële aanbeveling te monitoren,
- de onderzoek over prevalentie, voorkomen en gevolgen van seksisme en seksistisch gedrag die gevoerd/ondersteund werden,
- de gevoerde sensibiliseringsmaatregelen en -campagnes